

**College van Gedeputeerde Staten
statenvoorstel**

DATUM	21-12-2021	NUMMER PS	Voegt de griffie toe
DOMEIN	SLO/CER	COMMISSIE	BEM
STELLER	C. Grasmeijer	TELEFOONNUMMER	06-51608051
DOCUMENTNUMMER	823CB02E	PORTEFEUILLEHOUDER	Schaddelee

Onderwerp : Toekomstige samenwerking binnen het Plassenschap Loosdrecht

Bijlage(n):

1. Aanbiedingsbrief Toekomstige organisatie voor Plassenschap Loosdrecht 15 november 2021
2. Voorstel Toekomstige samenwerking recreatietaken en opheffing RMN 1 november 2021
3. Bijlage – Intentieovereenkomst Staatsbosbeheer
4. Bijlage – Liquidatieplan RMN
5. Voorstel bestuur RMN tot opheffing RMN 27 oktober 2021
6. Omzetting deelnemersbijdrage gemeente Utrecht en Provincie Utrecht 15102021

Aan Provinciale Staten,

Gevraagd besluit

1. In te stemmen met de voorgestelde toekomstige organisatievorm, het omvormen naar een bedrijfsvoeringorganisatie op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen met de gemeente Wijdemeren en Staatsbosbeheer als potentiële uitvoerende partijen en het voorstel tot wijziging van de Gemeenschappelijke regeling Plassenschap Loosdrecht e.o. af te wachten.
2. Het bestuur van het Plassenschap te vragen om met voortvarendheid aan de slag te gaan met het voorbereiden van de implementatie van de nieuwe samenwerkingsvorm, gericht op realisatie per 1 januari 2023, waarbij de deelnemers tussentijds op de hoogte worden gehouden van de vorderingen.
3. Het besluit van het Algemeen Bestuur van het Plassenschap om in te stemmen met opheffing van de bedrijfsvoeringorganisatie Recreatie Midden Nederland per 31 december 2022 te onderschrijven en het college van Gedeputeerde Staten toestemming te geven om over te gaan tot opheffing van de bedrijfsvoeringorganisatie Recreatie Midden Nederland.
4. Het bestuur van het Plassenschap te vragen om een voorstel voor te leggen over de dekking van het aandeel van het schap in de kosten van het liquidatieplan RMN.
5. Aan het college van Gedeputeerde Staten toestemming te verlenen om in te stemmen met de nieuwe organisatievorm van het Plassenschap

Inleiding

Vanwege de leefbaarheid van onze kernen en het welzijn van onze inwoners is, naast het wonen en werken, recreëren belangrijk. We zien dat nu extra duidelijk tijdens de coronapandemie. Mensen willen het huis uit en gaan in het weekend massaal naar de bossen en natuur- en recreatiegebieden. Daarbij wordt veel gebruik gemaakt van terreinen, wandel- en fietspaden. Recreatie is dan ook een basisvoorziening. Hierbij hoort een goede organisatie voor het verwezenlijken, exploiteren en beheren van de verschillende recreatiemogelijkheden.

Recreatieschappen

In de provincie Utrecht zijn in de jaren '50 recreatieschappen opgericht waarin de samenwerking van gemeenten en provincies op het gebied van recreatie is vormgegeven. In de afgelopen jaren zijn er de nodige wijzigingen doorgevoerd. Vanaf 2012 zijn onderzoeken verricht naar de wijze van samenwerking op het gebied van recreatie. In de jaren 2014-2018 zijn het Recreatieschap Utrechtse Heuvelrug, Vallei- en Krommerijnstreek opgeheven, het Recreatieschap Vinkeveense Plassen toegevoegd aan het Recreatieschap Stichtse Groenlanden en is de gemeenschappelijke regeling Recreatie Midden Nederland omgezet in een bedrijfsvoeringorganisatie. Gebleken

is dat de kosten van de bedrijfsvoeringorganisatie te hoog zijn en dat de huidige structuur niet toekomstig bestendig is. De bestaande structuur is complex met stijgende kosten voor de bedrijfsvoering en met meer aandacht voor financiën in plaats van recreatie.

Richtinggevende uitspraken Plassenschap Loosdrecht en Recreatieschap Stichtse Groenlanden

De situatie bij de bedrijfsvoeringorganisatie Recreatie Midden Nederland (RMN) heeft geleid tot een discussie binnen het Recreatieschap Stichtse Groenlanden (SGL) en het Plassenschap Loosdrecht (LSD) over de manier waarop wordt samengewerkt. Daarbij is gesproken over de gezamenlijk uitgangspunten van de samenwerking en over een toekomstbestendige en robuuste structuur hiervoor. De besturen van de schappen zien dat daarvoor een verandering noodzakelijk is maar dat samenwerking vanuit onderlinge solidariteit, risicobeheersing en slagkracht ook noodzakelijk blijft. Door de besturen van de recreatieschappen, zowel SGL als LSD, zijn richtinggevende uitspraken gedaan over een nieuwe manier van samenwerken in het beheer, onderhoud, toezicht en handhaving van en op de recreatiegebieden en fiets en wandelpaden die in eigendom en beheer zijn bij de schappen.

Kaderstelling door Provinciale Staten

Deze discussie bij de recreatieschappen is meerdere keren onder de aandacht gebracht bij Provinciale Staten. In de commissie BEM hebben informatiesessies en besprekingen aan de hand van statenbrieven en een statenvoorstel plaatsgevonden. Op 14 april 2021 heeft Provinciale Staten de kaders en ambities vastgesteld als basis voor samenwerking en de toekomstige organisatie van de recreatieschappen. Deze zijn ingebracht bij de vervolgbesprekingen in schapsverband.

Door het Algemeen en Dagelijks Bestuur van LSD is op 2 en 18 november 2021 aan Provinciale Staten, als deelnemer aan dit recreatieschap, het voorstel 'Toekomstige samenwerking Recreatietaken', met bijlagen, toegezonden met het verzoek de besluiten te nemen zoals in het voorstel weergegeven. Gevraagd wordt om:

- In te stemmen met de toekomstige organisatievorm, te weten een bedrijfsvoeringorganisatie, en de nieuwe tekst van de gemeenschappelijke regeling nog af te wachten;
- Kennis te nemen van de Intentieovereenkomst met Staatsbosbeheer en de voorgestelde organisatorische oplossing voor het Routebureau;
- Onderschrijven van de opheffing van RMN en kennis te nemen van het liquidatieplan.

Voorgestelde nieuwe samenwerking

Met de voorstellen voor de nieuwe organisatie van LSD die nu voorliggen wordt een veel slankere en meer efficiënte organisatie bereikt. Deze is alleen gericht op het beheer, onderhoud en exploitatie van de bovenregionale recreatievoorzieningen en recreatieve paden. In de richtinggevende uitspraken is aangegeven dat de gemeente Wijdmeren de centrumorganisatie wil zijn voor de uit te voeren werkzaamheden voor het schap. Uit nadere bespreking en afstemming tussen de gemeenten Stichtse Vecht en Wijdmeren volgt dat nu wordt voorgesteld een tweedeling te maken tussen de 'natte taken/gebieden' en de 'droge taken/gebieden'. Voor de 'natte taken' zal de gemeente Wijdmeren de werkzaamheden gaan uitvoeren en voor de 'droge taken' wordt aansluiting gezocht bij Staatsbosbeheer (SBB), die voor SGL ook de werkzaamheden in de droge gebieden zal gaan uitvoeren. Momenteel wordt onderzoek gedaan op welke wijze de gemeente Wijdmeren en SBB de taken behorende bij het beheer, onderhoud en exploitatie van recreatieve voorzieningen kunnen verrichten en onder welke voorwaarden en kosten. Dit zal, bij het bereiken van overeenstemming, vastgelegd worden in dienstverleningsovereenkomsten.

Juridische en andere relevante kaders

LSD is een gemeenschappelijke regeling en valt onder de Wet gemeenschappelijke regelingen. De Nota Verbonden Partijen is hierop van toepassing. Door het bestuur van LSD wordt voorgesteld de

gemeenschappelijke regeling te handhaven en deze om te zetten naar een bedrijfsvoeringorganisatie. De tekst van de nieuwe regeling is nog niet beschikbaar. Anders dan bij SGL vergt de aanpassing van de tekst naar een bedrijfsvoeringorganisatie een grote aanpassing. Deze komt er dan ook geheel anders uit te zien. Een volledige nieuwe regeling wordt op een later moment aan de deelnemers aangeboden en zal dus op een later moment aan Provinciale Staten worden voorgelegd.

De Wet gemeenschappelijke regeling biedt de mogelijkheid voor het college van Gedeputeerde Staten om deel te nemen in een bedrijfsvoeringorganisatie met de colleges van gemeenten. In het hoofdstuk van de wet over de samenwerking tussen de provincies en gemeenten, ligt hiervoor de basis. Het oprichten van een bedrijfsvoeringorganisatie is neergelegd in de eerste algemene artikelen van de wet. In het hoofdstuk over samenwerking wordt daarnaar terugverwezen. Zoals gezegd volgt de nieuwe tekst van de regeling op een later moment.

Het college van Gedeputeerde Staten is deelnemer in de bedrijfsvoeringorganisatie RMN. Door het Bestuur van RMN is, volgens de uitgangspunten in de richtinggevende uitspraken van SGL en LSD, het voorstel voorgelegd om de regeling op te heffen. Aangezien het college van Gedeputeerde Staten de deelnemer is kan ook uitsluitend dit college de regeling opheffen. Op grond van artikel 1 van de Wet gemeenschappelijke regeling moet Provinciale Staten toestemming verlenen aan het college van Gedeputeerde Staten om een gemeenschappelijke regeling aan te gaan of te beëindigen. In de voorgestelde besluiten is opgenomen het geven van toestemming aan het college van Gedeputeerde Staten om de regeling van RMN op te heffen.

Argumentatie

1.1 Uit de verkenning van vier hoofdscenario's is gekozen voor scenario Basis+

Om de nieuwe samenwerking vorm te geven zijn 4 scenario's onderzocht. Dit zijn de volgende scenario's:

- Scenario 'Basis': Samenwerking zonder gemeenschappelijke regeling met alleen een stuurgroep en de afspraken vastleggen in een convenant. De uitvoering op basis van een dienstverleningsovereenkomst (DVO).
- Scenario 'Basis+': De gemeenschappelijke regeling blijft bestaan, maar anders vormgegeven. Uitvoering op basis van een DVO.
- Scenario 'TBO': Opheffen van de gemeenschappelijke regeling. De eigendommen worden overgedragen aan een terreinbeherende organisatie (TBO), die ook de taakuitvoer op zich neemt.
- Scenario 'nul': Opheffen van de gemeenschappelijke regeling. De eigendommen worden overgedragen aan de deelnemende gemeenten en iedere gemeente voert zelf de taken uit. Samenwerking voor recreatieve functies via een Stuurgroep.

Het collectief behouden van de eigendommen met recreatievoorzieningen, als stevig fundament voor de samenwerking, en de mogelijkheid de bestuurlijke druk te verminderen heeft geleid tot de keuze voor het scenario Basis+.

Het bestuur van LSD wordt ondersteund door een bestuurssecretaris en financieel adviseur. Hier wordt aan de provincie ondersteuning voor gevraagd. Het schap gaat niet optreden als werkgever. Het voorstel is om deze functionarissen bij de provincie in te lenen. Bij het opheffen van RMN en de overgang van personeel zal gekeken worden naar de invulling van de hiervoor genoemde functionarissen. Bij de uitwerking wordt ook gekeken naar de verschillende rollen die spelen bij een schap (eigenaar en opdrachtgever). Deze dienen zoveel mogelijk gescheiden te blijven.

De samenwerking in een gemeenschappelijke regeling biedt garantie voor een stevige en robuuste samenwerking. De recreant komt hiermee weer centraal te staan. Ook houden de raden en staten positie, via de zogenaamde zienswijze procedures van de P&C cyclus waarmee democratische legitimatie is verzekerd. Het voorstel is in overeenstemming met de Nota Verbonden partijen en is een voortzetting van de lopende samenwerking.

1.2 Een gemeenschappelijke regeling in de vorm van een bedrijfsvoeringorganisatie is passend voor de samenwerking binnen het Plassenschap

De gemeenschappelijke regeling blijft in stand, maar wordt omgevormd naar een Bedrijfsvoeringorganisatie (BVO). De belangrijkste reden voor omvorming naar een BVO is de op uitvoering gerichte aard van de schapstaken. Het schap heeft geen beleidstaken. Deze zijn belegd in en bij het Gebiedsakkoord Oostelijke Vechtplassen. Er is uitsluitend sprake van uitvoering (beheer en onderhoud, toezicht en handhaving en exploitatie) waardoor gekozen kan worden voor een 'beleidsarme' BVO met één bestuur. Voor de regelgeving die hoort bij deze taken zullen beide gemeenten gezamenlijk een verordening opstellen met eenzelfde redactie, zodat er eenheid is in de regelgeving. Hiermee kunnen de taken effectief en efficiënt worden uitgevoerd en wordt de bestuurlijke drukte aanzienlijk verminderd. Een BVO is een regeling tussen de colleges van de betrokken overheden. Raads- en statenleden kunnen geen lid zijn van het bestuur van een BVO.

1.3 Het onderzoek naar de uitvoering van de taken in de 'droge gebieden' van het schap door Staatsbosbeheer past bij de gelijksoortige afspraken in Recreatieschap Stichtse Groenlanden hierover

Voor de uitvoerende werkzaamheden zijn er twee partijen in beeld. In de richtinggevende uitspraken is de wens van de gemeente Wijdmeren al genoemd om als centrumgemeente te gaan fungeren en de uitvoering zelf ter hand te nemen. Bij nadere verkenning is de uitkomst dat met name de 'natte taken' van het schap (de Loosdrechtse Plassen) door de gemeente Wijdmeren kunnen worden uitgevoerd. Het betreft het beheer en onderhoud, vergunningverlening, toezicht en handhaving, nautisch beheer en exploitatie waarvoor de gemeente de taken op zich neemt. Voor de zogenaamde 'droge taken', dit zijn de veenweidegebieden in de gemeente Stichtse Vecht, wordt gevraagd aan Staatsbosbeheer (SBB) om de taken over te nemen. De uitwerking wordt gelijktijdig opgepakt met dezelfde vraag die vanuit SGL is gevraagd aan SBB. De resultaten, het doen van een aanbieding, volgt in juni 2022.

In de richtinggevende uitspraken is aangegeven dat voor het uitvoeren van de taken aansluiting gezocht moet worden bij een grotere organisatie vanuit efficiency oogpunt. Met de niet-commerciële terreinbeherende organisaties in de provincie zijn gesprekken gevoerd over een mogelijke samenwerking. De reden voor de gesprekken met SBB te voeren zijn onder andere: de mogelijkheid tot vestiging van een alleenrecht, ervaring met recreatiebeheer, omvang van de organisatie, nagenoeg gelijke arbeidsvoorwaarden/CAO voor het personeel.

1.4 Met Staatsbosbeheer is een intentieovereenkomst ondertekend voor onderzoek naar de wijze van samenwerking

Deze intentieovereenkomst houdt in dat beide partijen naar elkaar uitspreken dat zij met een positieve insteek gaan onderzoeken of het mogelijk is in de toekomst samen te werken, onder welke voorwaarden dat dan zou kunnen en wat de kosten zijn. Onderdeel hiervan vormt ook een voorstel tot overname van een deel van het personeel van RMN om deze werkzaamheden uit te voeren. In mei 2022 zijn de resultaten van het onderzoek afgerond en zal SBB een voorstel voorleggen aan het recreatieschap. In dit voorstel zullen naast de jaarlijkse kosten ook de invlechtingskosten worden opgenomen.

1.5 De afspraken tussen de gemeente Utrecht en de provincie Utrecht over het uittreden van de gemeente Utrecht bieden goede garanties voor de samenwerking

De gemeente Utrecht heeft te kennen gegeven uit de samenwerking te willen treden omdat zij in het Plassenschap geringe belangen heeft. De Utrechtse recreant maakt slechts beperkt gebruik van het recreatief aanbod van de Loosdrechtse Plassen. Dit volgt uit de onderzoeken die gehouden zijn over het gebruik en de beoordeling van recreatiegebieden in de provincie. De gemeente Utrecht heeft dit enkele jaren geleden al eerder aangegeven, maar zag toen vanwege de hoge uittredingskosten af van deze mogelijkheid. Wel zijn toen financiële afspraken gemaakt over een vaste vergoeding als deelnemersbijdrage. De huidige omzetting biedt de mogelijkheid voor uittreding zonder een extra vergoeding. Wel is voor het Plassenschap van belang om het verlies van inkomsten te compenseren.

In het overleg met de gemeente Utrecht is de afspraak gemaakt om de financiële inzet van de gemeente Utrecht voor de regionale samenwerking in recreatie te behouden. Door het vertrek uit LSD vervalt de deelnemersbijdrage van de gemeente Utrecht aan dit schap en gelijktijdig verhoogd de gemeente Utrecht de deelnemersbijdrage aan SGL met deze vervallen bijdrage. Om het verlies aan inkomsten bij LSD te voorkomen compenseert de provincie Utrecht dit door de deelnemersbijdrage van de provincie aan SGL met eenzelfde bedrag te verlagen en dit bedrag toe te voegen aan de provinciale deelnemersbijdrage voor LSD. Hiermee is er een financieel evenwicht. Enkele jaren geleden is met de gemeente Utrecht afgesproken dat zij een vast bedrag aan LSD betalen van € 185.000. Door indexering is de bijdrage voor 2020 van de gemeente Utrecht aan LSD opgelopen tot ca € 196.000. Ondanks de iets hogere bijdrage aan LSD is er geen sprake van een toegenomen risico. De gemeente Utrecht heeft aangegeven het aandeel in de liquidatiekosten van RMN te zullen compenseren. Gelet op de huidige stemverhoudingen in beide schappen en de relatief beperkte financiële verschuiving is er geen noodzaak om de stemverhoudingen in beide schappen aan te passen. Het bestuur van het Plassenschap, de gemeente Utrecht en het college van Gedeputeerde Staten hebben hiermee ingestemd. Provinciale Staten wordt gevraagd hier kennis van te nemen.

1.6 Aanpassing van de gemeenschappelijke regeling is nog niet beschikbaar.

Voor de nieuwe samenwerking moet de gemeenschappelijke regeling worden omgezet naar een BVO. Vanwege de complexiteit van het omzetten van een klassieke regeling naar een BVO is het niet mogelijk gebleken op dit moment al een gewijzigde tekst van de regeling te kunnen aanbieden.

Om opheffing van RMN op een zorgvuldige wijze mogelijk te kunnen maken wordt het voorstel voor de nieuwe organisatiestructuur nu voorgelegd. Het is van belang om de samenwerkingsvorm nu vast te leggen. De uitvoering van de werkzaamheden moet immers passen bij de organisatievorm. Met de besluitvorming hierover door de deelnemers in januari/februari 2022 is het mogelijk om voor 1 maart 2022 definitief te besluiten over opheffing van RMN en kan de liquidatiedatum bepaald worden. Hiermee wordt het personeel een redelijke termijn geboden voor de overgang naar een nieuwe organisatie.

De nieuwe doorlopende gewijzigde tekst volgt zo spoedig mogelijk in 2022 en zal door het Algemeen Bestuur van het Plassenschap worden aangeboden.

2.1 Door het bestuur van Plassenschap Loosdrecht de ruimte te geven, kunnen zij voortvarend de verdere voorbereiding van de nieuwe samenwerkingsvorm verzorgen

In 2022 moeten nog diverse keuzes gemaakt worden om de samenwerking en de uitvoering volledig tot stand te brengen. Het Algemeen Bestuur is bevoegd om de uitvoering van de samenwerking verder uit te werken. De deelnemers worden tussentijds op de hoogte gehouden van de vorderingen en de gemaakt keuzes.

3.1 In lijn met de richtinggevende uitspraken wordt Recreatie Midden Nederland opgeheven

In de richtinggevende uitspraken is aangegeven dat met de nieuwe richting er geen draagvlak meer is voor het voortbestaan van RMN. Besluitvorming over het opheffen van RMN ligt bij de deelnemers aan deze regeling. RMN is een bedrijfsvoeringorganisatie en de deelnemers zijn de Dagelijks Besturen van SGL en LSD en het college van Gedeputeerde Staten. Provinciale Staten hebben in 2016 het college van Gedeputeerde Staten toestemming gegeven deze regeling aan te gaan.

Het Algemeen Bestuur van LSD wil RMN per 31 december 2022 opheffen en vraagt aan de deelnemers hiermee in te stemmen. Ervan uitgaande dat alle uitvoerende taken goed zijn belegd, zoveel mogelijk personeel is overgenomen door de nieuw uitvoerende organisaties en aan het overblijvend personeel goede zorg is besteed, zijn er geen redenen om het besluit tegen te houden.

3.2 Gedeputeerde Staten toestemming geven om Recreatie Midden Nederland op te heffen

In artikel 1 van de Wet gemeenschappelijke regelingen is aangegeven dat Provinciale Staten aan Gedeputeerde Staten toestemming moeten geven om een regeling aan te gaan of te beëindigen. Provinciale Staten wordt gevraagd deze toestemming te geven.

3.3 Het voornemen is uitgesproken het Routebureau Utrecht bij de provincie onder te brengen.

Het Routebureau is nu organisatorisch ondergebracht bij RMN. Voordat tot opheffing van RMN wordt overgegaan moet het Routebureau bij een andere organisatie worden aangesloten. Onderzocht wordt om het Routebureau organisatorisch onder te brengen bij de provincie, zodat dit onderdeel van RMN in tact kan blijven. Voor de definitieve besluitvorming is het nog te vroeg. Er moet nog op onderdelen duidelijkheid worden verkregen. Hierbij zal ook worden gekeken naar de positionering in de organisatie om de verschillende rollen die spelen bij een schap (eigenaar en opdrachtgever) zoveel mogelijk gescheiden te houden.

In de door Provinciale Staten vastgestelde kaderstelling is de bereidheid uitgesproken om als 'centrumfunctie' de nieuwe samenwerkingen te willen ondersteunen. Hierin past de gevraagde ondersteuning voor de schappen. Voor het Routebureau wordt extern nog een onderzoek gedaan over de wijze waarop dit onderdeel in de organisatie kan worden ingepast. De uitwerking zal in maart 2022 voorgelegd worden aan het Bestuurlijk Overleg van het Routebureau.

4.1 In het liquidatieplan zijn de kosten opgenomen voor het opheffen van Recreatie Midden Nederland en het afhandelen van alle verantwoordelijkheden

Door het Bestuur van RMN is, conform het bepaalde in de regeling, een concept-liquidatieplan opgesteld. In het liquidatieplan zijn alle kosten opgenomen die worden verwacht wanneer RMN wordt opgeheven. Het merendeel van de hierin opgenomen kosten betreffen personeelslasten, harmoniseren arbeidsvoorwaarden bij de overgang naar een andere organisatie, potentiële kosten voor wachtgeld, eventuele werkloosheidsuitkeringen en dergelijke. Daarnaast zijn er nog administratieve kosten.

4.2 Personeel van Recreatie Midden Nederland kan naar verwachting overgaan naar Staatsbosbeheer en de gemeente Wijdmeren

RMN heeft ongeveer 43 fte personeel in dienst. De insteek is zoveel mogelijk personeel over te laten gaan naar de nieuwe organisaties waar SGL en LSD mee gaan samenwerken in het beheer en onderhoud van de recreatierreinen. Hiervoor worden gesprekken gevoerd met respectievelijk SBB, de gemeente Wijdmeren en de provincie Utrecht. Het principe mens volgt werk wordt zoveel mogelijk gehanteerd. Het is echter niet uitgesloten dat enkele personeelsleden niet over kunnen gaan naar één van deze twee organisaties. Voor hen zal dan een regeling moeten worden getroffen.

4.3 Het liquidatieplan geeft een compleet beeld van de kosten

Bij het opstellen van het liquidatieplan zijn alle mogelijke kosten in beeld gebracht. Grootste deel van de kosten zijn personele lasten. Het aantal medewerkers dat wordt overgenomen door de uitvoerende organisaties en de keuze van personeel om elders te gaan werken, beïnvloeden de hoogte van de kosten.

Deze kosten zullen bij de feitelijke afwikkeling van de liquidatie in 2022/2023 worden afgewend op SGL en LSD. Uiteraard zal, voor zover mogelijk, worden geprobeerd liquidatiekosten zo laag mogelijk te houden. Mocht binnen de begroting van RMN geen ruimte zijn, dan zullen de schappen LSD en SGL de kosten voor liquidatie zo veel mogelijk dragen. Als er binnen de begroting van de schappen geen mogelijkheden zijn om deze kosten op te vangen, worden deze kosten afgewend op de deelnemers van de schappen en wordt hen een incidentele extra bijdrage gevraagd.

Ook worden er naast de liquidatiekosten nog kosten gemaakt die verband houden met de transitie van de schappen. Het afwentelen van de liquidatie en transitiekosten op de deelnemers is nu in de begroting 2022 als risico meegenomen in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

5. Het college van Gedeputeerde Staten hebben onder voorbehoud van toestemming van Provinciale Staten ingestemd met de nieuwe samenwerkingsvorm, de nieuwe tekst van de gemeenschappelijke regeling en de opheffing van Recreatie Midden Nederland

Het college van Gedeputeerde Staten is zelfstandig deelnemer in het recreatieschap Stichtse Groenlanden en in de bedrijfsvoeringorganisatie Recreatie Midden Nederland (RMN). Voorafgaand aan dit besluit moet op grond van artikel 1 van de Wet gemeenschappelijke regeling aan Provinciale Staten toestemming gevraagd worden.

Het college van Gedeputeerde Staten heeft besloten om onder voorbehoud van toestemming van Provinciale Staten in te stemmen met de nieuwe samenwerkingsvorm van het schap, met de nieuwe tekst van de gemeenschappelijke regeling en het opheffen van RMN. Dit om te voorkomen dat na verkregen toestemming opnieuw een gelijksoortig besluit moet worden genomen met dezelfde overwegingen. Indien Provinciale Staten geen toestemming mochten verlenen ontstaat een nieuwe situatie en zal het college een voorstel worden voorgelegd waarin de gevolgen hiervan zullen worden geduid.

Reflectie op Kaderstelling door Provinciale Staten

Door Provinciale Staten zijn op 14 april 2021 kaders en ambities meegegeven voor de toekomstige organisatie van de recreatieschappen. Hieronder is per onderdeel een reflectie gegeven.

- a. Recreatie is grenzeloos, bij de invulling van de recreatieopgave staat het perspectief van de recreant en inwoner van de provincie centraal;
Met de nu voorgelegde keuzes komt de recreatieopgave weer centraal te staan en daarmee ook de recreant. Door per gebied te kiezen voor één uitvoerende partij heeft de recreant één aanspreekpunt op recreatieterreinen.
- b. De invulling van de recreatieopgave vindt plaats in samenwerking met alle Utrechtse gemeenten en zoveel mogelijk partners, zoals terreinbeherende organisaties en particuliere grondeigenaren;
Dit onderdeel heeft nog geen invulling gekregen. Nagedacht is over de mogelijkheden andere gemeenten te laten aansluiten c.q. hiervoor te kijken naar aansluiting bij andere samenwerkingsverbanden. Het gelijktijdig meenemen van meer partijen in de lopende discussie van de schappen zou het proces nog veel complexer maken en het proces aanzienlijk vertragen, wat niet wenselijk is. Het belang van de samenwerking met alle gemeenten in de provincie om zicht te hebben op de totale recreatieopgave wordt onderschreven. De volgende stap is om met de andere gemeenten in gesprek te gaan en te zoeken naar een manier waarop samenwerking kan worden vormgegeven. In het najaar van 2022 wordt hiermee gestart.
- c. De gekozen samenwerkingsvorm faciliteert deze samenwerking optimaal en is zo licht als mogelijk en flexibel;
Het behoud van het gezamenlijk eigendom van recreatieterreinen en paden is de basis van samenwerking. Eigendom van gronden past helaas niet in een lichte structuur zonder gemeenschappelijke regeling. In de nieuwe werkwijze is de inrichting wel zo licht mogelijk gehouden.
- d. De samenwerking in recreatieschappen ziet op beheer en onderhoud en de daarmee verbonden vergunningverlening, toezicht en handhaving van terreinen en paden met een regionale functie;
In de nieuwe samenwerkingsvorm worden alle hiervoor genoemde taken uitgevoerd.
- e. Terreinen en paden moeten voor iedereen beschikbaar, dichtbij, eigentijds en (vrij) toegankelijk zijn voor alle inwoners in al hun verschillen. Kwaliteit en veiligheid van terreinen en paden en natuur zijn daarbij belangrijke waarden waartussen plaatselijk een balans gevonden moet worden;
Dit is en blijft de basis. De samenwerking garandeert de toegankelijkheid van terreinen. De relatie met natuur wordt hierbij in het oog gehouden.
- f. De beschikbare middelen worden ingezet bij samenwerkingsvormen en zijn zoveel mogelijk bestemd voor recreatieve doelen, zoals recreatieterreinen en paden;

Door inbedding van de samenwerking in bestaande organisaties worden de overheadkosten beperkt. Door een eenvoudige opzet worden de bestuurskosten minder. De volledige financiële consequenties zullen pas in 2022 duidelijk zijn.

- g. Vanuit het uitvoerende karakter vindt verantwoording plaats bij de behandeling van de begroting en jaarrekening;
Een aangepaste gemeenschappelijke regeling geeft de basis voor een volledige verantwoording aan Provinciale Staten en maakt de governance helder.
- h. De provincie is bereid een centrumpositie in te nemen in de samenwerking en hier als gelijkwaardig partner in op te treden;
In de nu gekozen vorm is de toegedachte centrumfunctie beperkt tot de ondersteuning van het bestuur met een bestuurssecretaris en een financieel adviseur. Het voornemen is het Routebureau bij de provincie onder te brengen.
- i. Nadere afspraken zullen worden gemaakt over de expliciete invulling van de governance inclusief een bijpassende exitstrategie.
Dit wordt in de gewijzigde regeling opgenomen.

Kanttekeningen

1.1 Bij het nemen van een beslissing om Recreatie Midden Nederland op te heffen, is het aanbod van de Gemeente Wijdmeren en Staatsbosbeheer nog niet bekend

De deelnemers is gevraagd in te stemmen met het opheffen van RMN. Het is nog niet bekend onder welke voorwaarden en condities en tegen welke kosten de gemeente Wijdmeren en SBB de werkzaamheden willen overnemen. Om de opheffing van RMN op een zorgvuldige wijze mogelijk te maken is het van belang dat er duidelijkheid is over de nieuwe samenwerking binnen LSD en SGL. De uitvoering van de werkzaamheden moet immers passen bij de te kiezen organisatievorm. Met de besluitvorming hierover onder de deelnemers in januari/februari 2022 is het mogelijk om voor 1 maart 2022 definitief te besluiten over opheffing van RMN en kan de liquidatiedatum bepaald worden, zodat ook het personeel een redelijke termijn wordt geboden voor de overgang naar een nieuwe organisatie.

1.2 Er is een risico dat geen overeenstemming bereikt wordt over de samenwerking met de gemeente Wijdmeren en Staatsbosbeheer

Het is mogelijk dat er met de gemeente Wijdmeren en SBB geen overeenstemming wordt bereikt over de voorwaarden en condities c.q. de kosten voor het overnemen van de werkzaamheden. Het gevolg van afhaken van partijen is dat er op 1 januari 2023 geen uitvoeringsorganisatie is. Het risico wordt echter niet groot ingeschat. Op het moment dat er een overeenkomst is tussen de partijen en LSD kan het besluit tot liquidatie worden geëffectueerd. Mochten partijen en LSD niet tot een overeenkomst kunnen komen, ontstaat een nieuwe situatie en zal de effectuering van het besluit tot liquidatie opnieuw tegen het licht worden gehouden. Aangezien de recreatieve voorzieningen niet onbeheerd kunnen worden gelaten.

Doelen en indicatoren effecten op brede welvaart

Recreatie en het kunnen recreëren op paden en daarvoor ingerichte terreinen is belangrijk voor de leefbaarheid van onze kernen en het welzijn van onze inwoners. We zien dat nu extra duidelijk tijdens de coronapandemie. Mensen willen hun huis uit en trekken in het weekend massaal naar de bossen en natuur- en recreatiegebieden. Recreatie is dan ook een basisvoorziening. Hierbij hoort een goede organisatie voor het verwezenlijken, exploiteren en beheren van de verschillende recreatiemogelijkheden. Doel van de samenwerking is het in stand houden van de voorzieningen op basis van solidariteit, risicobeheersing en kostenbeheersing.

Het beleidsdoel is in de Doelenboom geduid in 8.5: de bezoekerseconomie is sterk en de toeristisch recreatieve structuur wordt beter benut. De meerjarendoelen hierbij zijn: recreatievoorzieningen zijn kwalitatief sterker en worden beter gebruikt en de samenwerking tussen partners in de regio is sterker.

Participatie

In de afgelopen twee jaar zijn Provinciale Staten op diverse manieren betrokken geweest bij de discussie over de toekomst van de recreatieschappen. Met nieuwsbrieven en informatieavonden vanuit de schappen is informatie gedeeld over de stand van zaken van het proces. Op 30 november en 8 december 2021 is een presentatie gehouden over de voorstellen en is de mogelijkheid geboden om te reflecteren en vragen hierover te stellen. Er zijn informatiesessies gehouden met de commissie BEM en bij de bespreking van Statenbrieven en een Statenvoorstel over de kaderstelling is over dit onderwerp gesproken.

De communicatie na de besluitvorming zal verzorgd worden vanuit het recreatieschap zelf.

Financiële consequenties

De financiering van de huidige samenwerking is opgenomen in de begroting, 8.5.2 Recreatieve voorzieningen zijn kwalitatief sterker en worden beter gebruikt. Voor de samenwerking binnen de recreatieschappen is in totaal een bedrag begroot van € 2.595.000. Hierin kunnen de reguliere kosten worden opgevangen.

De nu voorgestelde transitie van de recreatieschappen en het opheffen van RMN hebben, voor zover nu bekend, de volgende financiële consequenties:

- De incidentele kosten van de omvorming bestaat uit twee delen. In de eerste plaats het aandeel van LSD in de liquidatiekosten van RMN. Dit is een bedrag van € 0,39 miljoen. Daarnaast wordt een bedrag van € 0,11 miljoen geraamd voor de besluitvorming over en de raming van de nieuwe governance (kosten voor externe begeleiding van het besluitvormingsproces en voor de projectleider/kwartiermaker van de nieuwe governance). Het totaal van de incidentele kosten wordt daarmee voor LSD geraamd op € 0,5 miljoen. Het aandeel voor de provincie Utrecht bedraagt afgerond € 64.442. Deze kosten zullen drukken op de jaren 2022 en 2023.
- Voor het bepalen van de hoogte van de deelnemersbijdrage in de liquidatiekosten wordt eerst gekeken of de kosten binnen de begroting van RMN en/of binnen de begroting van LSD, inclusief het gebruik maken van reserves, kunnen worden opgevangen. Mocht dit niet het geval zijn dan worden de kosten met een begrotingswijziging in rekening gebracht bij de deelnemers.
- Deze liquidatiekosten bestaan voornamelijk uit personele kosten waarbij de definitieve hoogte van de kosten afhangt van het aantal medewerkers van RMN dat overgaat naar de organisaties die het werk van RMN gaan overnemen en welke afspraken gemaakt kunnen worden met de medewerkers die niet mee overgaan. Bij het afronden van de afspraken met SBB, de gemeente Wijdemeren en onze provincie over het overnemen van werkzaamheden en het overnemen van personeel kan een definitieve berekening gemaakt worden.
- De totale structurele lasten voor het exploiteren van LSD bedragen op dit moment € 6,7 miljoen (begroting 2021). Door het opheffen van RMN zullen de structurele lasten lager worden. In het voorstel is aangegeven dat het terugbrengen van de overhead tot 30% een besparing oplevert van € 0,3 miljoen op jaarbasis. Voor een verdere berekening van de structurele effecten van de toekomstige begroting is op dit moment onvoldoende informatie beschikbaar. De verwachting is dat de uitvoering door de gemeente Wijdemeren en SBB binnen de huidige financiële kaders kan worden vormgegeven.

Risico

In de risicoparagraaf van de provinciale begroting is de transitie van de recreatieschappen en daarmee ook de liquidatie van RMN opgenomen als beleidsrisico. Aan de hand van de hiervoor genoemde stappen voor dekking van de liquidatiekosten zal het Algemeen Bestuur van LSD uiteindelijk een voorstel aan de deelnemers voorleggen van de totale kosten en de noodzakelijke verhoging van de deelnemersbijdrage om de kosten te dekken.

Vervolg

Na besluitvorming door Provinciale Staten zal dit besluit worden gedeeld met het Algemeen Bestuur van LSD. Wanneer voldoende deelnemers positief besluiten zal het Algemeen Bestuur besluiten de nieuwe samenwerkingsvorm verder uit te werken. Er zal door het Algemeen Bestuur van LSD een voorstel aan de deelnemers worden voorgelegd van de nieuwe gewijzigde gemeenschappelijke regeling. Hierover zal te zijner tijd een separaat voorstel aan Provinciale Staten worden voorgelegd. Na instemming met de regeling door de deelnemers zal het Algemeen Bestuur van LSD de nieuwe gemeenschappelijke regeling vaststellen die met ingang van 1 januari 2023 in zal gaan. Bij het bereiken van overeenstemming met de gemeente Wijdmeren en SBB zal het Algemeen Bestuur verder besluiten RMN op te heffen per 31 december 2022. De nieuwe regeling zal 2 jaar na de ingangsdatum geëvalueerd worden.

Gedeputeerde Staten van Utrecht,

Voorzitter,
mr. J.H. Oosters

Secretaris,
mr. drs. A.G. Knol-van Leeuwen

Ontwerp-besluit

Besluit op 9 februari 2022 tot vaststelling van het voorstel toekomstige samenwerking binnen het Plassenschap Loosdrecht

Provinciale Staten van Utrecht; In vergadering bijeen op 9 februari 2022

Op het voorstel van Gedeputeerde Staten van 21 december 2021,
met nummer 823CB02E,

van afdeling Cultuur, Erfgoed en Recreatie;

Overwegende dat:

- Het bestuur van het Plassenschap Loosdrecht aan de deelnemers van de gemeenschappelijke regeling heeft verzocht om in te stemmen met de nieuwe organisatiestructuur om daarmee de opzet en structuur te vereenvoudigen.
- De gekozen samenwerking met de gemeente Wijdemeren en Staatsbosbeheer als uitvoerende organisaties voor het Plassenschap ondersteund wordt.
- Met de keuze van de gemeente Wijdemeren en Staatsbosbeheer als uitvoerende organisaties de opheffing per 31 december 2022 van de bedrijfsvoeringorganisatie Recreatie Midden Nederland mogelijk wordt.
- Goede zorg wordt besteed aan de medewerkers van de bedrijfsvoeringorganisatie door hen mee te nemen in de nieuwe uitvoeringsorganisaties.
- Het college van Gedeputeerde Staten toestemming kan worden gegeven voor het opheffen van de bedrijfsvoeringorganisatie Recreatie Midden Nederland.
- Met het concept-liquidatieplan duidelijkheid wordt gegeven over de kosten die met het opheffen van de bedrijfsvoeringorganisatie Recreatie Midden Nederland zijn gemoeid.

Besluiten:

1. In te stemmen met de voorgestelde toekomstige organisatievorm, het omvormen naar een bedrijfsvoeringorganisatie op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen met de gemeente Wijdemeren en Staatsbosbeheer als potentiële uitvoerende partijen en het voorstel tot wijziging van de Gemeenschappelijke regeling Plassenschap Loosdrecht e.o. af te wachten.
2. Het bestuur van het Plassenschap te vragen om met voortvarendheid aan de slag te gaan met het voorbereiden van de implementatie van de nieuwe samenwerkingsvorm, gericht op realisatie per 1 januari 2023, waarbij de deelnemers tussentijds op de hoogte worden gehouden van de vorderingen.
3. Het besluit van het Algemeen Bestuur van het Plassenschap om in te stemmen met opheffing van de bedrijfsvoeringorganisatie Recreatie Midden Nederland per 31 december 2022 te onderschrijven en het college van Gedeputeerde Staten toestemming te geven om over te gaan tot opheffing van de bedrijfsvoeringorganisatie Recreatie Midden Nederland.
4. Het bestuur van het Plassenschap te vragen om een voorstel voor te leggen over de dekking van het aandeel van het schap in de kosten van het liquidatieplan RMN.
5. Aan het college van Gedeputeerde Staten toestemming te verlenen om in te stemmen met de nieuwe organisatievorm van het Plassenschap.

Voorzitter,
mr. J.H. Oosters

Griffier,
mr. C.A. Peters